

แนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก(อถล.)

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก พ.ศ. 2561

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดแนวทางการรวมกลุ่มของประชาชนในท้องถิ่นที่มีจิตอาสา

ในการช่วยเหลืองานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้องและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545

มาตรา 5 และมาตรา ๖๗ (๒) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

พ.ศ. 2537 มาตรา ๕๐ (๓) มาตรา ๕๓ (๑) มาตรา ๕๖ (๑) และมาตรา 77

แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 มาตรา 6 และมาตรา ๔๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติ

องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และมาตรา ๖๒ (๒) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร

เมืองพัทยา พ.ศ. 2542 และมาตรา ๑๖ (๑๔) และ (๒๔) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอน

การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงออกระเบียบไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก

พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ในระเบียบนี้

“อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก” หมายความว่า ประชาชนที่มีจิตอาสา สมัครใจ เสียสละ และ

อุทิศตน เพื่อช่วยเหลืองานด้านการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้อง และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

และสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้ชื่อย่อว่า “อถล.” มีชื่อเรียกภาษาอังกฤษว่า “Local

Environment Volunteer” และใช้ชื่อย่อภาษาอังกฤษว่า “LEV”

“เครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก” หมายความว่า การเชื่อมโยงกันของ อถล. เพื่อการเรียนรู้

แลกเปลี่ยนข่าวสาร หรือทำกิจกรรมร่วมกัน ในการบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย รักษาสิ่งแวดล้อม

และทรัพยากรธรรมชาติด้วยความเป็นอิสระและเท่าเทียมกันของบุคคล ภายใต้พื้นฐานการเคารพสิทธิ

และเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน และใช้หลักธรรมาภิบาลในการทำงานร่วมกัน โดยใช้ชื่อย่อว่า “เครือข่าย อถล.”

และเรียกชื่อภาษาอังกฤษว่า “Local Environment Volunteer Network” และใช้ชื่อย่อภาษาอังกฤษว่า

“LEV-Net”

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพัทยา

และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และ

นายกเมืองพัทยา

ข้อ 4 ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจตีความวินิจฉัยปัญหา กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ข้อ 5 ออกล. และเครือข่าย ออกล. ตามระเบียบนี้ต้องมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- (1) ส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในชุมชน รวมถึงการปกป้องและรักษาสิ่งแวดล้อมด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน
- (2) เสริมสร้างจิตสำนึก กระบวนการเรียนรู้ และการพึ่งตนเอง รวมทั้งถ่ายทอดองค์ความรู้ในการบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การป้องกันและรักษาสิ่งแวดล้อมในเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
- (3) ประสานความร่วมมือในการบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้องและรักษาสิ่งแวดล้อมร่วมกันระหว่าง ออกล. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการและเครือข่าย ออกล.

ข้อ 6 ผู้ที่จะสมัครเป็น ออกล. ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
 - (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าเจ็ดปีบริบูรณ์
 - (๓) มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น
 - (๔) มีความสมัครใจและมีจิตอาสาเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมด้านการบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย รวมถึงการปกป้องและรักษาสิ่งแวดล้อม
 - (๕) เป็นบุคคลที่มีความเสียสละและอุทิศตัวในการทำงานเพื่อส่วนรวม
- กรณีที่ผู้สมัครไม่ได้มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น หรือเป็นบุคคลที่มีสัญชาติอื่น ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้พิจารณารับสมัครเป็น ออกล.

ข้อ 7 ออกล. มีบทบาทและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างในการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้องและรักษาสิ่งแวดล้อม
- (2) เฝ้าระวัง สอดส่อง ดูแล รวมทั้งรายงานสถานการณ์การบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้องและรักษาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ
- (3) สื่อสาร เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารและกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกด้านการบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้องและรักษาสิ่งแวดล้อม
- (4) เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้องและรักษาสิ่งแวดล้อมที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดขึ้น
- (5) ให้ความร่วมมือกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการ ภาคเอกชน และเครือข่าย ออกล. เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้องและรักษาสิ่งแวดล้อม

หน้า ๓

เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๑๗๗ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ข้อ 8 การรับสมัคร ออกล. ให้ดำเนินการ ดังนี้

- (๑) ผู้สนใจสมัครเป็น ออกล. และมีคุณสมบัติตามข้อ 6 ให้ยื่นใบสมัครต่อองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายระเบียบนี้ ทั้งนี้ ให้ผู้สมัครเป็น ออกล. สามารถสมัครได้เพียงแห่งเดียวเท่านั้น
- (๒) ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครและขึ้นทะเบียนผู้ผ่าน

การพิจารณาเป็น อถล. พร้อมจัดทำทะเบียนรายชื่อ อถล. ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น
การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
อาจช่วยประสานหรือประชาสัมพันธ์ เพื่อรณรงค์ให้ประชาชนในท้องถิ่นมาสมัครเป็น อถล. ก็ได้
ข้อ ๙ บัตรประจำตัว อถล. ตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายระเบียบ ี้นี้ โดยมีอายุห้าปี
ในกรณีบัตรประจำตัวชำรุด สูญหาย หหมดอายุ หรือมีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญ เช่น ชื่อตัว
ชื่อสกุล ให้ อถล. ยื่นคำขออนุญาตบัตรประจำตัวใหม่ตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายระเบียบนี้
ข้อ 10 อถล. จะพ้นสภาพเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (4) ถูกพิพากษาจำคุกและคดีถึงที่สุด
- (5) คณะกรรมการจำนวนสองในสามมีมติให้พ้น เนื่องจากมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมและขัดต่อ
เจตนารมณ์การเป็น อถล.

ข้อ 11 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีการประชุม อถล. เพื่อคัดเลือกกันเองจำนวน
ไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเก้าคน เพื่อทำหน้าที่คณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก
โดยการคัดเลือกดังกล่าวให้คัดเลือกผู้ทำหน้าที่ ประธาน รองประธาน เลขานุการ และกรรมการฝ่ายต่างๆ
ด้วยตามความเหมาะสม แล้วแจ้งรายชื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศให้ประชาชนทราบ
ณ สถานที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นสมควร

ข้อ 12 คณะกรรมการ มีหน้าที่ ดังนี้

- (1) จัดทำแผนปฏิบัติงาน เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานของเครือข่าย อถล.
- (2) ดำเนินการตามแผนหรือนโยบายที่กำหนด
- (3) รายงานผลการดำเนินงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ พร้อมทั้งปิดประกาศ
ให้ประชาชนทราบ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- (4) หน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ 13 ให้คณะกรรมการอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี เมื่อครบวาระให้ดำเนินการคัดเลือก
กรรมการใหม่ ภายในกำหนดเวลาสามสิบวัน
ในกรณีที่ยังไม่มีคณะกรรมการชุดใหม่ ให้คณะกรรมการชุดเดิมทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าคณะกรรมการ
ชุดใหม่เข้าทำหน้าที่

ข้อ 14 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการซึ่งได้รับการคัดเลือกจาก อถล.
พ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) พ้นสภาพการเป็น อถล. ตามข้อ 10
- (4) คณะกรรมการจำนวนสองในสามมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง
- (๕) อถล. จำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ อถล. มีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

เมื่อกรรมการซึ่งได้รับการคัดเลือกว่างลงเพราะเหตุอื่นใดนอกจากครบวาระ ให้คัดเลือก ออกล.

เพื่อเป็นกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ว่างลง เว้นแต่วาระของกรรมการ

เหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยห้าสิบวัน ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

กรรมการผู้ที่ได้รับการคัดเลือกแทนนั้นให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ข้อ 15 การประชุมคณะกรรมการ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) การเรียกประชุมให้ประธานกรรมการแจ้งกรรมการทราบก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่าสามวัน

(2) องค์ประชุมต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่ได้รับการคัดเลือก

ตามข้อ ๑1

(3) ในการประชุมคราวใด หากประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่สามารถทำหน้าที่ได้

ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ประธานในการประชุมคราวนั้น

(4) การลงมติให้ถือเสียงข้างมาก ในกรณีมีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุม

ลงคะแนนเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ 16 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนเกี่ยวกับการบริหาร

จัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้องและรักษาสีเขียวของ ออกล. ดังนี้

(1) ตรวจสอบคุณสมบัติ พิจารณารับลงทะเบียนผู้สมัครเป็น ออกล. รวมถึงปรับปรุงข้อมูลทะเบียน

(๒) ทำบัตรประจำตัว ออกล. ตามข้อ ๙

(๓) จัดปฐมนิเทศ ผูกอบรม หรือประชุม สัมมนา ออกล. เพื่อพัฒนา ออกล. ให้เข้าใจบทบาทหน้าที่

ของตนและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(4) ส่งเสริม สนับสนุนในการจัดกิจกรรมของ ออกล.

(๕) ติดตามผลการดำเนินการ รวมถึงให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษาแก่ ออกล.

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ 17 ให้จังหวัดและอำเภอส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของ ออกล. เครือข่าย ออกล.

ในพื้นที่

ในกรณีที่องค์กรการบริหารส่วนจังหวัดเห็นสมควรจะให้การส่งเสริมหรือสนับสนุนการดำเนินงาน

ของ ออกล. ก็สามารถทำได้

ข้อ 18 สมาชิก ออกล. มีสิทธิ ดังต่อไปนี้

(1) ประดับเครื่องหมายหรือตราสัญลักษณ์ ออกล. ตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายระเบียบนี้

(๒) ออกล. ที่ปฏิบัติงานได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด อาจมีสิทธิได้รับใบประกาศเกียรติคุณ โล่

เข็ม และอื่น ๆ เพื่อยกย่องในฐานะเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม

(3) มีสิทธิในการเสนอข้อคิดเห็นหรือเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงการทำงานของคณะกรรมการ

ข้อ 19 อาสาสมัครท้องถิ่นรักชาติโลก (ออกล.) ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการ

รับสมัครไว้ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๔๑๐.๗/ว ๒๗๙๔ ลงวันที่

๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๐ เรื่อง โครงการอาสาสมัครท้องถิ่นรักชาติโลก (ออกล.) เป็นอาสาสมัครท้องถิ่นรักชาติโลก

